



Læreplaner

# Dagplejen

Marts 2012



**Middelfart**  
KOMMUNE

## Læreplaner og børnemiljø i dagplejen

I Dagplejen arbejder vi med de 6 læreplanstemaer og børnemiljø i lege-  
stuegrupperne og hos den enkelte dagplejer.

- **Kulturelle udtryksformer og værdier**
- **Naturen og naturfænomener**
- **Krop og bevægelse**
- **Barnets alsidige udvikling**
- **Sprog**
- **Sociale kompetencer**

### **Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø - forkortet som BMV**

Arbejdet med børnemiljøet omfatter dagtilbuddets fysiske, psykiske og æstetiske forhold.

**Det fysiske børnemiljø – forkortet som F** - drejer sig om, hvorvidt de fysiske rammer inde og ude er udfordrende og giver rum til udvikling, læring og inspiration til aktivitet samt er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige. Det handler blandt andet om ergonomi, pladsforhold, mulighed for bevægelse, hygiejne, rengøringsstandard, støj, lys og sikkerhedsmæssige forhold.

**Det psykiske børnemiljø – forkortet som P** - handler om hvordan børnene har det med hinanden og med de voksne. Det handler blandt andet om konstruktiv gruppedynamik uden eksklusion fra fællesskabet. I et godt psykisk børnemiljø bidrager fællesskaber, venskaber, nærvær, anerkendelse, rummelighed, omsorg, tryghed, tillid og medbestemmelse til trivsel og en positiv hverdag.

**Det æstetiske børnemiljø – forkortet som Æ** - handler om, hvordan omgivelserne påvirker børnenes sanser. Det æstetiske miljø har betydning for, om børnene oplever dagtilbuddet som et rart sted, og om de oplever stedet som inspirerende, motiverende, udfordrende og behageligt. Konkret handler det blandt andet om, hvordan omgivelserne, indretning, atmosfære og udsmykning af bygninger, rum og legesteder kan indvirke på børns fantasi, udvikling, oplevelser, handlinger og lyst til at udfolde sig.

Børnemiljø er dagplejens fysiske, psykiske og æstetiske forhold. Det handler om, hvordan børnene trives med hinanden, de voksne og de aktuelle rammer ude og inde. Børnemiljøet har stor betydning for børnenes mulighed for at udvikle sig, trives og lære.

### **Arbejdsmetode**

I legestuegrupperne laves en aktivitetsplan for hele året. Året deles op i

årstiderne, forår, sommer, efterår og vinter. Der udvælges 2 læreplans-temaer hvert kvartal, der arbejdes med. Der laves plancher med billeder og tekst for hver periode, som dokumentation.

Den enkelte dagplejer laver en beskrivelse af, hvordan den enkelte dagplejer arbejder med læreplanstemaerne. Dagplejeren arbejder videre hjemme med de samme temaer, som legestuegruppen har lavet aktivitetsplan for. Dokumentationen hos den enkelte dagplejer er plancher, som i legestuen. Dagplejerne reflekterer hvert kvartal i legestuegruppen over de 2 læreplanstemaer, som de har arbejdet med.

Der reflekteres ud fra disse spørgsmål:

**Hvilke mål havde I/du i forhold til aktiviteterne?**

**Hvad har I/du gjort for at opfylde målene?**



# Læreplaner i dagplejen

Mål:

## Kulturelle udtryksformer og værdier

- Give børnene viden om forskellige danske traditioner (jul, påske, fastelavn)
- Give børnene mulighed for at blive selvstændige ud fra deres alder
- Give børnene mulighed for musikalske oplevelser
- Lære børnene almen viden om kroppens og menneskets forskellighed
- At børnene lærer at spise alsidig kost
- Samvær med andre i den danske kultur
- Udfolde børnene til hele nysgerrige og tolerante mennesker
- At give børnene mulighed for at udtrykke sig kulturelt
- Barnet har mulighed for at afprøve og udvikle forskellige udtryksformer
- De fire årstider
- Udflugter

## Forslag til handlinger:

- |  |                    |
|--|--------------------|
| • Legestue, dukketeater, bage, male, madlavning  | <b>BMV</b><br>F, Æ |
| • Biblioteksbesøg  |                    |
| • Dagplejedagen, fastelavn, julearrangement, bedsteforældredag, fødselsdag                           |                    |
| • Festival, cirkus   | Æ                  |
| • Dyrskue, plejehjem, udendørslege, sprogbehandling, børnehavenbesøg, forskellige kultur i dagplejen |                    |
| • Skovture, banegårdsbesøg, zoo  |                    |
| • Musik, instrumenter, sange/sanglege  | Æ                  |
| • Rim og remser  |                    |
| • Lære børnene at tage hensyn til andre (opdragelse)   | P                  |
| • Lade børnene selv (tage tøj på – dække bord ...) give tid  |                    |
| • Lov til forskellighed  | P                  |
| • Leje lokaler til bevægelse   | Æ, F               |
| • Lære at være i større forsamlinger   | P                  |
| • Besøg af musikpædagog  |                    |
| • Spille bold, gå på line, slå kolbøtter, gyng, aktivitetsbane                                       |                    |
| • Teater, film   |                    |
| • Familiære relationer: fotodokumentation, snakke familiesammenhæng/generationer                     |                    |
| • De 4 årstider  |                    |
| • Måltider – lave forskellig mad   |                    |
| • Selvhjulpethed   |                    |

Mål:

### Naturen & naturfænomener

- At lære børnene om de forskellige årstider
- At lære børnene om dyrene
- At røre, føle, regnvejr, solskin, sne
- At lære børnene "jord til bord"
- Respekt for natur og dyr
- Bruge fantasien til andre lege (sand, sne, mudder)
- Udvikle motorik (forskellige underlag ude i naturen)
- Kendskab til fuglene
- Lære børnene at værne om naturen
- At børnene får tid til fordybelser
- Lære børnene om naturen (skov & strand)
- Bygninger – kirken
- Trafik-"regler"

### Forslag til handling:

- |   |                 |
|---|-----------------|
| • Tage børnene med til skov og strand og fordybe sig                        | <b>BMV</b><br>F |
| • Tage ud og se årstiders forandringer<br>(føle, dufte, smage, mærke, tale) | Æ, F            |
| • Tage afgrøder op af jorden, samle op, plukke æbler m.m                    | F, P, Æ         |
| • Lade børnene se, hvor maden kommer fra.                                   | F, Æ            |
| • Hoppe i vandpytter, gå i blade, bygge snemand, mærke solens varme         | F, Æ            |
| • Musehuller, blomster, mariehøns, sommerfugle                              | F               |
| • Kravle, trille, rulle, slå kolbøtter                                      | F               |
| • Rydde op efter sig i naturen  |                 |
| • Være god ved dyr (ex. ikke træde på)                                      |                 |
| • Lytte til: fugle, havet, blæsten, torden                                  | Æ               |
| • Trafikregler – lære at se sig for i trafikken.                            |                 |
| • Miljø – affald- hundehøm-høm, tale om det.                                |                 |
| • Lære årstiderne   | Æ               |

Mål:

### **Krop og bevægelse**

- Balance
- Spise/drikke
- Finmotorik
- Lære børnene at tage tøj på
- Lære at kravle op og ned
- Lære at gå ture
- Styrke deres koncentration
- Lære at lege selv og sammen
- Styrke deres sanser
- Selvtillid og kropsbevidsthed
- At vi udvikler børnene til at blive glade, harmoniske og aktive med deres krop
- Styrke fællesskabet
- Møde børnene hvor de er
- Skabe indsigt/empati
- Tilbyde barnet sund og varieret kost
- At være sammen i større grupper/legestue
- At løse problemer hvor alle børn høres
- At lære af hinanden (forskellige aldre)
- Anerkendelse
- Nærvær
- Udvikle barnets grov og senere finmotorik
- Tættere samarbejde med en fysioterapeut

### **Forslag til handling:**

- |   | <b>BMV</b> |
|---|------------|
| • Sanglege  | F, P       |
| • Musikpædagog i legestuen  |            |
| • Udeleg – sansegynge   | F, Æ       |
| • Legepladsen   | F          |
| • Udflugter, gåtur  | F, P       |
| • Anerkendelse og ros   | P          |
| • Gymnastik i hallen  | F          |
| • Bruge naturen efter årstiderne  | F, Æ       |
| • Bage grov boller.   |            |
| • Arbejde med sig selv og måske at flytte nogle grænser                         | P          |
| • "Give tid", lade børn selv  | P          |
| • Gynge, rutsje, trille, kravle, hoppe på store bolde/trampolin, gå på trapper, | F          |
| • Lære at sidde stille  |            |
| • Lege med byggeklodser, puslespil, putteboks, male                             |            |
| • Fokuser på en leg af gangen   |            |
| • Lære at cykle   | F          |

- Lege i sandkasse, lege med komfur, dele legetøj, have ro til at lege selv
- Danse F, P
- Få et knus og få lov til at sidde hos en voksen P
- Læse bøger
- Lære at være tæt på hinanden P
- Vise følelser – give knus og kram P
- Videregive viden til kolleger.



Mål:

### **Barnets alsidige udvikling**

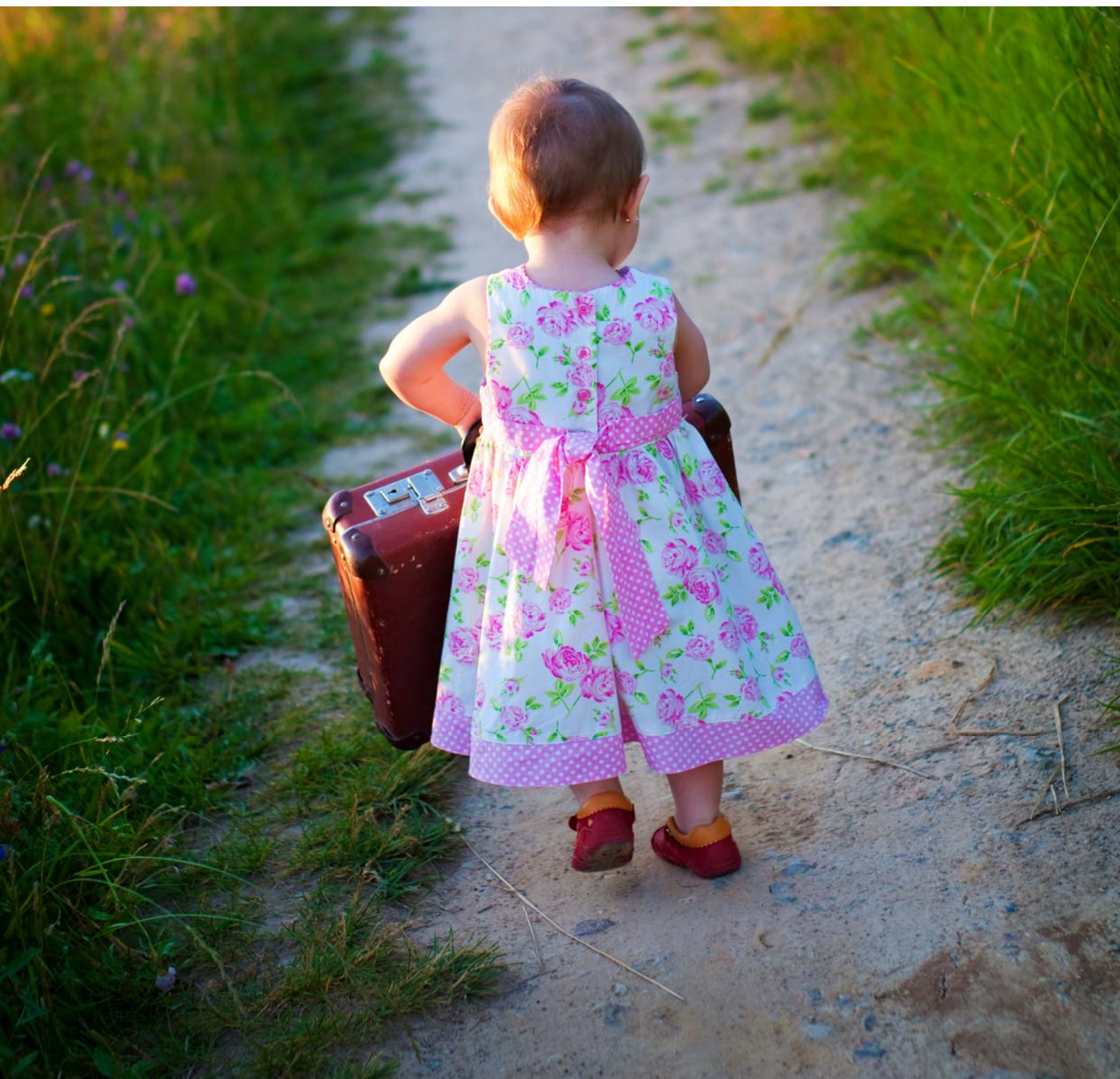
- Tryghed i hverdagen
- Udvikling af barnets sprog
- At barnet kan tage initiativ til lege
- At barnet kan begå sig socialt i større grupper
- Aktiv leg
- Lære at tage hensyn til andre
- At barnet lærer sin krop at kende
- Accept af sig selv og hinanden
- Selvtillid/succesoplevelser
- Gængse normer
- Hvile i sig selv
- Kropsbevidsthed
- Omsorg for andre
- Samspil med andre børn & voksne (socialt)
- Samarbejde voksne imellem (kolleger og forældre)
- Nysgerrighed
- Selvstændighed
- Sætte grænser
- Empati
- Motorik
- Selvhjulpen
- Indblik i daglige gøremål

### **Forslag til handling:**

- |                                       |      |
|---------------------------------------|------|
| • Rollemodeller, tydelige voksne      | P    |
| • Udfordringer i trygge rammer        | P    |
| • Lære af erfaring                    | P    |
| • Give børnene ro                     |      |
| • Læse bøger sammen                   | P, Æ |
| • Vise barnet, hvordan tingene virker |      |
| • Tale med børnene                    | P    |
| • Give kram                           | P    |
| • Sætte lege i gang                   | F, P |
| • Går i legestuen                     | P, Æ |
| • Besøger hinanden                    | P, Æ |
| • Besøger børnehaven                  | P, Æ |
| • Gå på legepladsen                   | F    |
| • Tumle på madrasser                  | F    |
| • Bruge naturen/passe på naturen      | F, Æ |
| • Gymnastik                           | F, P |
| • Sanglege                            | F, P |
| • Ros                                 | P    |



Hjælpe hinanden	P
Deles om legetøjet	P
Lege sammen	P, F
Acceptere hinanden	P
Vaske hænder, bordskik	P
Sige fra/til	P
Opmuntre	P
Stædighed	P



Mål:

## Sprog

- At barnet udvikler sig så det er i stand til at kommunikerer og gøre sig forståelig med omverdenen
- At barnet, alderen taget i betragtning, kan begå sig i sociale situationer
- At barnet får forståelse for sproget (verbalt og nonverbalt) uanset etnisk baggrund
- At barnet synes det er sjovt og spændende at udvikle sig sprogligt
- At barnet udfordres til kreativitet og udvikler fantasi og nysgerrighed sprogligt
- At barnet lære at lytte og reflektere på omverdenen (alt efter alder)
- At modtage beskeder – forstå – fuldføre.
- Kende kropsbetegnelserne
- At lære at synge
- Lære tal – former (firkanter – trekanter – cirkler)
- Lære børnene at kunne udtrykke deres følelser og behov – lære at sætte grænser

### Forslag til handling:

- |   |                    |
|---|--------------------|
| • Sang og musik   | <b>BMV</b><br>P, F |
| • Sanglege  | P, F               |
| • Læse bøger/pegebøger  | P, Æ               |
| • Hele tiden at fortælle hvad vi gør/samtidig brug af kropssproget                  | P                  |
| • Bruge Naturen   | F, Æ               |
| • Puste, suge, tunge-lege   | Æ, P               |
| • Gåture – snakke om det vi ser   | P, Æ               |
| • Dække bord, smøre mad, deltage i hverdagens gøremål, at sætte ord og begreber på. | P, F, Æ            |
| • Lege med ord – rim og remser  | Æ                  |
| • Tale/snakke farver og former  | Æ, P               |
| • Gentagelser   |                    |
| • Brug af visuelle hjælpemidler (ex. hånddukke ect.)                                | Æ, P               |
| • Fortælle historier med teater indblandet  | Æ, P               |
| • Tale i øjenhøjde (børnehøjde) og har fokus på eget kropssprog                     | P                  |
| • Anerkendelse  | P                  |
| • Bruge leg forståelige ord/sprog/kropssprog  | P, Æ               |
| • Hvis der er sprogproblemer – så kontaktes en talepædagog                          |                    |
| • Sørge for god motorik, da det har indvirkning på sproget                          | F                  |

Mål:

### Sociale kompetencer

- At kunne omgås andre
- De skal kunne respektere hinanden
- At danne venskaber
- Tryghed
- Samarbejde dele legetøj/voksen
- Opbygge selvtillid
- Give rum til fantasi
- Fri leg
- Hente inspiration fra andre
- Mulighed for fordybelse
- Vise hensyn
- Lære at være sammen i større grupper
- Fællesskab
- Sidde stille/hygge sig
- Anerkendelse og respekt

### Forslag til handling:

- |   |         |
|---|---------|
| • Hjælpe dem ind i legen  | P       |
| • Deltage i børnenes lege   | P, F, Æ |
| • Opfordre til at være med i en leg   | P       |
| • Give barnet "jeg kan" -oplevelser   | P       |
| • En synlig vokse   | P       |
| • Hjælpe hinanden   | P       |
| • Legestue- børnehavesbesøg, mødes med andre dagplejere   | P, F, Æ |
| • Vide hvor man høre til  | P       |
| • At være aktive sammen, sanglege, fælles gymnastik-oplevelser, dele ud, dække bord/madlavning i fællesskab | P, F, Æ |
| • Bordskik  | P, Æ    |
| • Vise børnene respekt  | P, Æ    |
| • Lære ikke at drille og mobbe  | P       |
| • Lære at sige fra/til  | P       |
| • Lære at sætte grænser for sig selv  | P       |
| • Inddrages og opmuntres til at være aktive deltagere   | P       |
| • Få dem til at føle, at de er med i et sammenhold  | P       |
| • Give sig tid til at fordybe sig med børnene   | P, Æ    |
| • Snakke om børns forskelligheder og selv vise, at man accepterer det                                       | P, Æ    |
| • At spejle hinanden/omsorg for hinanden  | P, Æ    |
| • Give ros  | P       |
| • Omsorg/tryghed  | P       |

